

Posudek vedoucího bakalářské práce

RYTÍŘ, Filip. *Odras antických ctností v učebnicích dějepisu pro 21. století*. Praha: UK, PedF, 66 stran. Vedoucí práce doc. PhDr. Jana Keparťová, CSc.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využívané autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .		x		
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prostá gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			
Autor pravidelně konzultoval s vedoucím práce	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Filip Rytíř si vybral průřezové téma ctností a morálních hodnot v antickém Řecku a Římu v českých dějepisných učebnicích pro základní školy a víceletá gymnázia, aby z nich mohl vyvodit, do jaké míry může být toto téma využito v edukačním procesu k formování dnešních žáků ve prospěch morálních hodnot.

Své rozhodnutí vysvětluje v úvodu (1–3); jeho cílem bylo zjistit, zda toto téma v učenicích dějepisu posledních zhruba 20 let rezonuje, přičemž správně píše, že „znalost morálních hodnot určité společnosti je pro nás stejně prospěšná jako znalost dalších kulturních památek dané společnosti“. Téma pak konkrétněji vymezuje v první kapitole (4–16). Ve své práci využívá analyticko-syntetickou metodu; rozebral pět učebnic a pracovní sešity z období 2008 až 2021. Výukové materiály zkoumá nejprve jednotlivě a v závěru každé kapitoly dodává shrnutí ctností, jež mohou být pro vyučujícího vodítkem, jak je možno učebnici ke svému záměru využít (16–54). V závěru celé práce pak shrnuje a poskytuje svůj pohled na ctnosti a morální hodnoty, které jsou v analyzovaných učebnicích a pracovních sešitech uvedeny. Dochází k výsledku, že všechny zkoumané výukové materiály poskytují dostatek prostoru k probírání občanských ctností, kritizuje však nevyužité příležitosti antických mýtů, v nichž by bylo možné žákům prezentovat některé ctnosti a podněcovat je k zamyšlení nejen nad osudy antických bohů, kteří byli v řecko-římské antice obdařeni lidskými vlastnostmi, i hrdů, kteří jsou lidem ještě bližší, nýbrž i nad obecně platnými morálními vlastnostmi dnešních lidí (55–62).

Autorovi se celkově podařilo názorně ukázat, že ve výuce dějin antického období je vhodný prostor pro formování dětí k morálnímu chování tak, jak to vyžaduje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání revidovaný v roce 2023, a to v několika oblastech jak v dějepise, tak v oblasti Společnost pro všechny. Autor tedy svým výzkumem poukazuje na to, že by byla škoda krátit či omezovat výuku antiky (a obecně humanitních předmětů) ve školním vzdělávání. Antický svět má obrovský potenciál pro výchovu morálního člověka, je jen na učiteli, jak ho využije.

V rozsahu a obsahu práce odpovídá práce požadavkům kladeným na bakalářskou práci. Pokud má Filip Rytíř v plánu téma rozšířit (např. o střední školství), pak bych doporučovala již v analýzách jednotlivých učebnic více hodnotit a využívat nejen antické prameny, nýbrž více používat srovnání s dnešními výzkumy (tj. odbornou – i zahraniční – literaturu), popř. více zahrnout další učebnice pro daný stupeň vzdělávání (např. pro občanskou výchovu).

Bakalářskou práci Filipa Rytíře doporučuji k obhajobě.

24.8.2024

Podpis vedoucího práce